

fig hermed? Jeg maa tilstaa, at skjøndt jeg ikke har saa lidt tilovers for de Andragender, som det ærede Medlem selv har indbragt, saa mener jeg dog, at dette er en Sag, som har nok saa stor Interesse som den, han udviklede sig om. Jeg maa derfor tilbagevise, at det, at vi her bestjæftige os med Sligt, skulde være noget saa Uværdigt, at det næsten kunde sammenlignes med Sindsfyge. (Vilde: Det har jeg ikke sagt et Ord om!) Det ærede Medlem har dog talt om den sindsfyge Bager Hærtel, og i samme Aandedræt sagde han, at dette Andragende var ganske af samme Bestaaelse som Andragendet fra Hærtel. Det ærede Medlem fremdrog enkelte Udtryk af Andragendet, som efter hans Mening vare forstrækkelig latterlige. Maaftte jeg vilde have brugt nogle andre Udtryk hist og her i Andragendet, dersom jeg havde affattet det, men forøvrigt ere de ingenlunde ualmindelige og heller ikke uberettigede. Jeg vil minde det ærede Medlem om, at det ærede Medlem fra Viborg (Klein) selv i Kirkekommissionen har stillet et Forslag, som var meget videregaaende end det, der her er paa Omtale, idet det gik ud paa i Almindelighed at forbyde kirkelige Vgteskaber og indføre borgerlige Vgteskaber, medens det her kun forlanges, at borgerlige Vgteskaber skulde stilles lige med de kirkelige Vgteskaber. (En Stemme: Gik det ud paa at forbyde kirkelige Vgteskaber!) Ja. (Modsigelse). Jeg skal oplyse det nærmere. Naar jeg siger forbyde, saa mener jeg dermed, at det gik ud paa at indføre borgerligt Vgteskab alene, hvilket altsaa er noget Mere, end det, der her forlanges; thi her forlanges kun, at kirkeligt og borgerligt Vgteskab skulde stilles lige. Om saaledes end det, der her forlanges, er noget Mindre og noget Andet, saa gaar det dog i alt Fald ud paa det Samme. (Modsigelse). Det kan ikke nytte, at de Herrer benegte dette. Naar et Andragende blot forlanger, at borgerligt Vgteskab skal stilles lige med kirkeligt Vgteskab, saa er det noget mindre, end at paabyde borgerligt Vgteskab alene; det er indlysende og ubestrideligt. Altsaa, man har ikke anset det for at være uhædigt at behandle dette, hverken i Rigsdagen eller i Kirkekommissionen. I Kirkekommissionen har det den Gang foreligget til udtryffeligt Behandling og ikke nok dermed; men ogsaa Spørgsmaalet vedrørende Konfirmationen har været forelagt (En Stemme: Det var ikke af den nuværende Minister!) Nei, men det har jeg heller ikke sagt, jeg sagde udtryffeligt, at det var af den daværende Minister, nemlig Minister Aleth Hansen. Svad endelig angaar det Andet, som har været omtalt, nemlig Forberedelse til Konfirmation, da har der ogsaa i den Henseende været Forslag i Kirkekommissionen; men jeg formoder, at hverken den høitærede Minister eller det ærede Medlem maa kjende det. Det er netop det, der er stillet Forslag om, at man ikke ubetinget skulde fordrø, at Enhver, der stede

til Alters, skulde være konfirmeret. Der har været stillet et Forslag i den Retning, at naar den Bekommande var i en ældre Alder, skulde Præsten blot i Genhold til den ældre danske Lovgivning føre en almindelig Samtale med den Paagjældende og erfare, hvorvidt han havde almindelig kirkelig Kundskab; det er et Forhold, som kunde gjælde de Paagjældende her. Naar de vende tilbage til Folketirken, og man saa fordrer, at de, uagtet de ere ældre Folk, skulde konfirmeres, saa er det naturligt, at de søge om, at man maa faae lignende Tilstande, som man har havt i ældre Tider. Jeg maa tilstaa, at for mig staaar det saaledes, at det vist i og for sig var rigtigt, om den nuværende Konfirmation blev ophævet i sin nuværende Sittelse. Jeg ser ikke Andet, end at efter den Maade, hvorpaa den i Genhold til Lovene af 1736 og 1759 er ordnet, kunde den maaftte i den Tid, — lad mig kalde det en mere naiv en mere umiddelbar Tid, — virke ganlig; men jeg frygter for, at den paa en Tid som vor dels virker til Rigegybdighed og dels til Fritæneri, og virker til, at flere dygtige, religiøse og borgerlig hæderlige Folk efterhaanden se sig nødsagede til at træde ud af Folketirken, end der ellers vilde det. Jeg haaber derfor, at dette Thing vil betragte dette Andragende som et Andragende, der i Virkeligheden vedrører et almindeligt Anliggende og derfor har særlig Betydning. Jeg glæder mig over, at man er naaet saa vidt, at man kommer med den Slags Andragender om at faae saadan Xvang ophævet. I det Mindste for en Del Aar siden var det saaledes, at en Del af Landet reiste sig mod Spandets Forslag og mente, at nu vilde man affkaffe den Smule Kristendom, der var i Folket. Det tyder dog paa Fremstridt nu, at man ansøger hos os om, at vi vilde hjælpe til borgerligt Vgteskab. Jeg maa forøvrigt forundre mig over, at man netop har labet disse Sager ligge, som vare fremme i Kirkekommissionen og som have stor Chance for at gaa igjennem, saa meget mere som de støttes af det ærede Medlem fra Viborg og tilbøls da ogsaa af det ærede Medlem for Kjøbenhavns 7de Valgfreds (Caspe). Jeg mindes ogsaa udtryffeligt, at Hoffjærgemester Carlsen talte meget varmt i Kirkekommissionen for Frihed i begge de af mig omtalte Sager. Det kunde selvfølgelig ikke falde mig ind at tilbagevise et saadant Andragende, jeg vilde tværtimod hjælpe med al den Beilebning, jeg kunde give. Det er Noget, jeg finder meget prisværdigt, at Borgerne netop tænke derover og tænke saa klart, som Andragerne have gjort.

Vilde: Det ærede Medlem er meget stærk i den sidste Tid i at „tilbagevise“. Jeg vil dog lade ham vide, at overfor mig have den Slags Tilbagevisninger ikke nogen Nytte, med mindre han er saa heldig ogsaa med Grunde at kunne tilbagevise det, jeg har sagt. Det ærede Medlem